

Internetinės pažinčių programėlės: kaip vyro patrauklumo vertinimas priklauso nuo jo atsiskleidimo ir moterų vienišumo lygio

Miglė Janulevičiūtė

Vilnius University

Vita Mikuličiūtė

Vilnius University

vita.mikuliciute@fsf.vu.lt

<https://orcid.org/0000-0001-8818-9140>

Santrauka. Jau seniai yra tyrinėjamas savęs atskleidimo ir patrauklumo sąsajos, tačiau tyrimuose dažnai neįtraukiamas vertintojo patiriamas vienišumas, kuris gali būti labai reikšmingas šiame ryšyje. Šio tyrimo tikslas – iširti, kaip moterys vertina vyro socialinį ir fizinį patrauklumą pagal tai, kiek asmeninės informacijos yra pateikta pažinčių programėlės profilyje, bei atsižvelgti, kaip socialinio patrauklumo vertinimas priklauso nuo moterų vienišumo jausmo. Tyrime dalyvavo 90 studentų, kurių amžius svyravo nuo 19 iki 26 metų. Tyrimo dalyvės atsitiktinai buvo padalintos į tris grupes. Visoms grupėms buvo pateiktos tos pačios dvi vaikino fotografijos, tačiau skyrėsi šalia pateiktos informacijos kiekis ir gylis (didelis atsiskleidimas, optimalus atsiskleidimas ir jokie atsiskleidimo). Vienišumo jausmui tirti naudota UCLA vienišumo skalė (3 versija), o patrauklumui – Tarpasmeninio patrauklumo matavimo skalė. Tyrime buvo nustatyta, kad moterys vyrą, pateikusį optimalų informacijos apie save kiekį, vertino kaip fiziškai patrauklesnį nei tą, kuris pateikė perteklinį informacijos apie save kiekį. Rezultatai neatskleidė tarpgrupinių skirtumų vertinant socialinį vyro patrauklumą. Nors tyrime socialinio patrauklumo įvertinimai turėjo neigiamą ryšį su moterų vienišumo jausmu ($r = -0,32$), vienišumas neturėjo didelės reikšmės vertinant vyro socialinį patrauklumą priklausomai nuo jo atsiskleidimo lygio.

Pagrindiniai žodžiai: savęs atskleidimas; fizinis patrauklumas; socialinis patrauklumas; vienišumo jausmas.

Online Dating Apps: How a Man's Attractiveness Rating Depends on His Level of Disclosure and Women's Level of Loneliness

Summary. The link between self-disclosure and attractiveness is well-researched, yet studies often overlook the rater's loneliness, a potentially vital aspect in this dynamic. The aim of this study is to examine how women evaluate a man's social and physical attractiveness in dating app profiles based on disclosed personal information. Additionally, it explores the connection between women's feelings of loneliness and their assessment of social attractiveness in this context. 90 students, aged from 19 to 26, participated in the study. Participants were randomly assigned to three groups. All groups were presented with the same two photographs of a man but differed in the amount and depth of information presented next to each one (high, optimal, and no exposure). The UCLA Loneliness Scale (version 3) was used to measure loneliness, and the Interpersonal Attractiveness

Received: 2023-09-29. Accepted: 2024-02-07.

Copyright © 2024 Miglė Janulevičiūtė, Vita Mikuličiūtė. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution Licence](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Scale was used to measure attractiveness. The study discovered that women rated a man disclosing an optimal amount of information as more physically attractive than one sharing excessive details. There were no between-group differences in ratings of a man's social attractiveness. Although social attractiveness ratings correlated negatively with women's loneliness ($r = -0.32$), loneliness did not significantly influence social attractiveness ratings based on disclosure levels.

Keywords: self-disclosure; physical attraction; social attraction; loneliness.

Įvadas

Savęs atskleidimas – tai dalijimasis informacija apie save (Vijayakumar & Pfeifer, 2020). Atsiskleidimas atlieka svarbų vaidmenį socialiniuose santykiuose, tai santykių formavimosi ir išlaikymo pagrindas (Kreiner & Levi-Belz, 2019). Savęs atskleidimas neabejotinai formuoja artumo jausmą (Utz, 2015), tačiau, kai kalbama apie tarpasmeninį patrauklumą – tyrimų rezultatai dviprasmiški. Vieni autoriai teigia, kad kai kitas asmuo atskleidžia informaciją apie save – patrauklumas didėja (Collins & Miller, 1994; Utz, 2015), tačiau kai atsiskleidimas tampa perteklinis ar per intymus – suvokiamas patrauklumas mažėja (Lin & Utz, 2017; Orben & Dunbar, 2017). Taigi, savęs atskleidimas gali būti susijęs su patrauklumu, tačiau ar tai bus teigiama sąsaja, ar ne, priklauso nuo atsiskleidimo lygio.

Kita vertus, egzistuoja „padidintos rizikos“ (tabu) temos, kurios santykių pradžioje yra laikomos per daug intymiomis ir beveik visais atvejais mažina socialinį atsiskleidusiojo patrauklumą. Pavyzdžiui, buvę ir esami tarpasmeniniai santykiai, santykių perspektyvos ir lūkesčiai dėl partnerio, neigiamą valentingumą turinčios ar kontroversiškos temos ir kt. (Hargie, 2018). Ši informacija pasižymi itin dideliu asmeniškumu, gali paskatinti konfliktus, net santykių suirimą, todėl reikalaujama didelio pasitikėjimo savo partneriu ir yra vengtina santykių pradžioje.

Internetui vis labiau skverbiantis į žmonių gyvenimą, socialinės medijos tampa populiariesnis būdas megzti ir palaikyti santykius. O santykių kūrimas be savęs atskleidimo – neįmanomas. Savęs atskleidimas internete gali turėti tiek teigiamų, tiek neigiamų pasekmių. Viena iš internetinio savęs atskleidimo problemų yra tai, jog dėl padidėjusio situacijos valdymo jausmo ir sumažėjusio socialinių užuominų kiekio žmonės internete linkę atsiskleisti žymiai daugiau nei bendraudami akis į akį (Green et al., 2016). Perteklinis savęs atskleidimas internete paveikia žmonių psichologinę gerovę, miego kokybę, taip pat sukelia kaltės jausmą (Dhir et al., 2021). Vis dėlto didelis atsiskleidimas gali turėti ir teigiamų pasekmių. Vieniši žmonės, kurie dalinasi savo savijauta internete, gauna socialinio palaikymo, kas siejasi su pagerėjusia psichologine savijauta (Lee et al., 2013). Taigi, mezgant santykius ir atsiskleidžiant internete, galima susidurti tiek su teigiamomis, tiek su neigiamomis pasekmėmis.

Kalbant apie tai, kas veikia skirtingą kitų savęs atskleidimo vertinimą, verta atkreipti dėmesį į lyčių skirtumus. Moterys įprastai atsiskleidžia daugiau nei vyrai, o ir kitų atsiskleidimą vertina palankiau (Yu, 2014). Be to, nustatyta, kad pažinčių programėlėse vyrai ieško užuominų, susijusių su fiziniu patrauklumu, o moterys – informacijos apie socialinį patrauklumą, t. y. ar bus malonu su vyru bendrauti (Comunello et al., 2020). Karandashevo

ir Fatos (2014) atliktame tyrime paaiškėjo, kad moterims labiau nei vyrams yra svarbu įvykiai, kurie vyksta santykiuose, ir šie įvykiai susiję su fizinio potraukio partneriui pokyčiu. Konfliktai santykiuose moterims sumažino suvoktą vyro fizinį patrauklumą, o įvairūs pasimatymų vakarai, laikas, leidžiamas kartu, seksualinė patirtis buvo susiję su didesniu fizinio potraukiu partneriui. O vyrams įvykiai, vykstantys santykiuose, nebuvo tokie svarbūs ir nebuvo susiję su fizinio potraukio savo partnerei pokyčiais. Taigi galima daryti prielaidą, kad moterys yra jautresnės partnerio atsiskleidimo lygiui nei vyrai. Be to, skirtingas atsiskleidimo lygis gali skirtingai paveikti moterų suvoktą fizinį ir socialinį vyro patrauklumą.

Tiriant savęs atskleidimą ir patrauklumą, pravartu įtraukti vienišumo jausmą. Tyrimai rodo, kad vienišesnė žmonės yra linkę labiau atsiskleisti, ypač internete (Wang et al., 2011) ir taip mažinti nemalonią būseną, kuri kyla dėl socialinių santykių trūkumo (Yanguas et al., 2018). Taigi, galima manyti, kad vienišiemis žmonėms daugiau intymiai atsiskleidžiantys kiti yra socialiai patrauklūs dėl panašumo į juos ir dėl to, jog kito žmogaus atsiskleidimas suteikia galimybę mažinti socializacijos trūkumą. Visgi, nors yra gausu tyrimų, patvirtinančių, kad vieniši žmonės yra linkę labiau atsiskleisti, trūksta tyrimų apie tai, kaip vieniši žmonės vertina kitų žmonių atsiskleidimą. Taigi, šio tyrimo tikslas – atsakyti į klausimus: kaip skirtingas savęs atskleidimo lygis veikia atsiskleidžiančiųjų patrauklumo įvertinimą ir kaip moterų vienišumo jausmas susijęs su patrauklumo vertinimu?

Šio tyrimo uždaviniai:

- a) ištirti socialinio ir fizinio patrauklumo įvertinimų ryšį;
- b) ištirti moterų patiriamo vienišumo jausmo ir vyro patrauklumo vertinimo ryšį;
- c) ištirti, kokią įtaką tam, kaip moteris vertina *fizinį* vyro patrauklumą, turi vertinamojo asmeninės informacijos atskleidimo lygis;
- d) ištirti, kokią įtaką tam, kaip moteris vertina *socialinį* vyro patrauklumą, turi vertinamojo asmeninės informacijos atskleidimo lygis;
- e) ištirti vyro savęs atskleidimo ir moters vienišumo jausmo sąveiką vertinant vyro socialinį patrauklumą.

Literatūros apžvalga

Tarpasmeninio patrauklumo samprata

Tarpasmeninį patrauklumą sudaro trys dimensijos, kurias galima matuoti atskirai arba kaip bendrą visų dimensijų sumą. McCroskey ir McCainas (1974) padarė išvadą, kad patrauklumas yra daugiadimensinis konstruktas, kurį sudaro trys patrauklumo dimensijos: (a) patikimo / socialinė dimensija – susijusi su kito asmens mėgimu, žavėjimusi kito asmenybe; (b) užduoties / pagarbos dimensija – susijusi su tuo, kaip lengva yra ar būtų bendradarbiauti / dirbti su kitu asmeniu; (c) fizinė dimensija – grindžiama fizinėmis kito savybėmis. Žmogus, kuris yra fiziškai gražus ar geidžiamas, būtų apibūdinamas kaip turintis aukštą fizinį patrauklumo lygį, o žmogus, su kuriuo norima užmegzti draugiškus santykius, apibūdinamas kaip aukšto socialinio patrauklumo (Horan, 2015). Fizinis ir socialinis patrauklumas labiau susiję su tarpasmeniniais santykiais, o užduoties – su

profesiniais santykiais ir darbo aplinka, todėl atsižvelgus į tai, kad šio tyrimo tikslas ir uždaviniai nukreipti į tarpasmeninių santykių ir savęs atskleidimo ryšio tyrinėjimą, užduoties patrauklumas šiame tyrime nebus matuojamas.

Savęs atskleidimo ir tarpasmeninio patrauklumo ryšys

Savęs atskleidimas (atsiskleidimas) atlieka pagrindinį vaidmenį plėtojant ir palaikant santykius. Savęs atskleidimas yra susijęs su bendravimu, santykių kūrimu, todėl neabejotinai yra susijęs su tarpasmeniniu patrauklumu. Collins ir Miller (1994) išskyrė tam tikras tendencijas, kurias autoriai patvirtina iki šiol: (a) žmonės, kurie atsiskleidžia daugiau, dažniausiai yra mėgstami labiau nei žmonės, kurių atsiskleidimas yra žemesnio lygio, (b) žmonės atsiskleidžia daugiau tiems, kuriuos daugiau mėgsta, ir (c) žmonės mėgsta kitus todėl, kad patys atsiskleidė tiems žmonėms.

Taip pat kitų atsiskleidimas leidžia žmonėms įvertinti tarpusavio panašumą, kuris yra svarbus komponentas patrauklumo formavimuisi (Baruh & Cemalcilar, 2018). Vienas iš atsiskleidimo komponentų yra gylis – tai intymi informacija, kuri apima žmogaus vertybes, nuostatas, pažiūras. Kuomet bendraujant savęs atskleidimas tampa gilesnis – informacija tampa intymesnė. Nors kitų atsiskleidimas susijęs su mėgstamumu, visgi, jei bendraujančių žmonių vertybės ar nuostatos skiriasi, tai gali būti sąlyga, dėl kurios žmonės nejaus potraukio vienas kitam ir nenorės tęsti bendravimo (Baruh & Cemalcilar, 2018). Taigi, žmonės dažniausiai jaučia socialinį potraukį tiems, kurie yra panašūs į juos, ir atvirkščiai – nepatrauklūs tie, kurie skiriasi.

Žmonės yra ir patys linkę atskleisti apie save tai, kas žadintų kitų susidomėjimą jais. Tyrime, kuriame buvo nagrinėjama lietuviška televizijos programa, transliuojanti muziką ir asmeninius žiūrovų skelbimus, buvo pastebėti keli savęs atskleidimo aspektai, kuriais siekiama sužadinti patrauklumą kitiems. Pirmiausia, pastebėta, kad vyrų ir moterų tikslai skelbimuose skyrėsi. Vyrų ieškojo moterų iš specifinių vietų, jaunesnių ir lieknų, o moterys – vienišų, vyresnių, aukštų ir finansiškai pasiturinčių vyrų. Įdomu tai, kad būtent tokią informaciją žmonės ir buvo linkę atskleisti. Vyrų skelbimuose buvo labiau linkę pateikti informaciją apie savo santuokinį statusą ir finansinę padėtį, o moterys apie savo gyvenamąją vietą bei svorį (ypač apie tai, ar yra lieknos) (Zelenkauskaitė & Herring, 2008). Šie rezultatai parodo, kad žmonės save atskleidžia atsižvelgdami į kitų lūkesčius tam, kad padidintų savo patrauklumą.

Nors atsiskleidimas padeda formuoti patrauklumo jausmą, per didelis informacijos apie save atskleidimas yra nepatrauklus kitiems. Šį teiginį pagrindžia Baruh ir Cemalcilar (2018) atliktas tyrimas. Eksperimentas parodė, kad kai tyrimo dalyviai pirmą kartą išvysta žmogaus profilį socialinėse medijose ir randa informacijos, susijusios su profilio savininku – padidėja profilio savininko patrauklumas, bet pateikta informacija, susijusi su gyliu (intymi, asmeniška informacija), suvokiamą patrauklumą mažina. Tokias pat išvadas pateikė ir autoriai, kurių tyrime buvo manipuluojama įrašų kiekiu socialinėje medijoje, siekiant iširti suvokiamą patrauklumą. Šio eksperimento rezultatai parodė, kad kai manoma, jog kitas asmuo atsiskleidė, tai formuoja pažįstamumo ir artumo jausmą.

Visgi, intymios informacijos pateikimas įrašuose neigiamai veikė suvokiamą socialinį įrašų autoriaus patrauklumą (Lin & Utz, 2017). Kai asmens profilio puslapyje yra daugiau intymios informacijos, tyrimo dalyviai skiria daugiau laiko puslapio analizei ir jaučia, kad labiau pažįsta profilio savininką, bet teigia, kad norėtų mažiau socializuotis su tokiais žmonėmis ateityje, nei tyrimo dalyviai, kuriems pateikta mažiau asmeninės informacijos (Baruh & Cemalcilar, 2015). Taigi, per greitas ir per intymus atsiskleidimas mažina patrauklumą atsiskleidžiančiam ir yra vertinamas nepalankiai.

Vienišumo jausmas žmonių tarpasmeniniuose procesuose

Vienatvė yra įprasta patirtis, kuri būdinga net 80 procentų jaunesnių nei 18 metų ir 40 procentų vyresnių nei 65 metai suaugusiųjų (Hawkey & Cacioppo, 2010). Vieniši žmonės stengiasi sumažinti jaučiamą vienišumo jausmą, o tam dažnai pasitelkia interneto teikiamus resursus. Tyrimai rodo, kad pažinčių programėlės dažniausiai naudojamos ne tik siekiant susirasti romantinį partnerį, bet norint tiesiog pabendrauti, taip siekiama kompensuoti realiaame gyvenime nepatenkintus socialinius poreikius (Zytko et al., 2022). Lietuvoje atliktas tyrimas atskleidė, kad vienišesni paaugliai daugiau laiko praleidžia bendraudami internete nei mažiau vieniši (Pociūtė ir Krancaitė, 2012), o viena iš priežasčių yra tai, kad vieniši žmonės jaučiasi stokojantys komunikacijos gebėjimų ir bendraujant internete kitų atstūmimas nėra toks bauginantis (Lee et al., 2013). Be to, vieniši žmonės internete yra linkę ir žymiai daugiau atsiskleisti lyginant su ne tokiais vienišais (Wang et al., 2011), nes stokoja aiškių normų apie tai, kiek informacijos apie save pateikti yra priimtina (Tsai & Reis, 2009). Kaip jau minėta, žmonės labiau mėgsta tuos, kuriuos suvokia kaip panašius į save, todėl keliami prielaida, kad vieniši žmonės, kurie yra nepatenkinę savo socializacijos poreikio ir yra linkę į perteklinį savęs atskleidimą internete, ir tuos, kurie atsiskleidžia daugiau, vertina palankiau.

Metodai

Tyrimo dalyviai

Tyrimo dalyvavo 90 studentų, kurių amžius svyravo nuo 19 iki 26 metų ($M = 21,7$, $SD = 1,3$). Didžioji tyrimo dalyvių dalis buvo psichologijos ir kineziterapijos studijų studentės (55,6 % ir 18,8 %), likusią imties dalį sudarė kitų įvairių studijų programų studentės. Beveik pusė tyrimo dalyvių studijavo 3-iajame (47,8 %) kurse, trečdalis (33,3 %) – 4-ame kurse. 75,6 % tyrimo dalyvių didžiąją laiko dalį praleido gyvendamos mieste. Daugiau nei pusė tyrimo dalyvių (53,3 %) tyrimo metu turėjo romantinį partnerį, 44,4 % buvo vienišos, o dvi buvo susižadėjusios. Taip pat tyrimo metu tyrimo dalyvės dažniausiai atsakė, kad gyvena su šeimos nariais (28,9 %), romantiniu partneriu (26,7 %) arba kambario draugais (25,6 %), likusi dalis gyvena vienos arba su draugais. Iš visų tyrimo dalyvių buvo gautas raštiškas sutikimas dalyvauti tyrimo. Tyrimo dalyvės į tyrimą pateko naudojantis netikimybine atranka (patogiąja ir sniego gniūžtės). Duomenų rinkimas truko 2 savaites (2023 02 06 – 2023 02 20). Visos tyrimą pradėjusios tiriamosios užpildė anketas iki galo.

Instrumentai

UCLA vienišumo skalė 3 versija (UCLA Loneliness Scale version 3) (Russell, 1996). Tai dvidešimties klausimų skalė, kuri matuoja subjektyvų vienišumo bei socialinės izoliacijos jausmą. Tyrimo dalyviai turi įvertinti 20 klausimų balais nuo 1 (niekada) iki 4 (dažnai). Pavyzdžiui: „Kaip dažnai jaučiatės, kad Jūsų pomėgiai ir idėjos nesutampa su aplinkinių?“ Visų atskirų teiginių įvertinimai yra sumuojami ir aukštesni galutiniai balai nurodo didesnį subjektyvaus vienišumo jausmą (Russell, 1996). Nors vienišumo balus reikia sumuoti, yra atvejų, kai vienišumas skaičiuojamas išskiriant keturis skirtingo lygio vienišumo laipsnius: žemas (20–34 balai), vidutinis (35–49 balai), aukštesnis nei vidutinis (50–64 balai) ir aukštas (65–80 balų) (Perry, 1990). Toks kategorizavimas buvo būdingas modifikuotai UCLA vienišumo skalės versijai (The Revised UCLA-Loneliness Scale (UCLA-LS)), bet 3 versija nuo modifikuotos skiriasi tik tuo, jog prie kiekvieno teiginio buvo pridėta „Kaip dažnai jaučiatės...“ ir vienas iš reversinių teiginių buvo atverstas. Taigi, šiame tyrime, kad būtų galima atlikti dvifaktorių dispersinę analizę (ANOVA), vienišumas bus naudojamas kaip kategorinis kintamasis.

Šiame darbe nustatytas aukštas skalės patikimumas (Cronbacho $\alpha = 0,91$). Skalės turinio pagrįstumas (validumas) buvo tikrinamas taikant Spearmano momentinę koreliaciją, siekiant pažiūrėti, ar skalė yra homogeniška – kuria dalimi atskira užduotis matuoja tą patį, ką ir visas testas. Atlikus analizę, nustatyta, kad visi skalės teiginiai statistiškai reikšmingai koreliuoja su bendru skalės balu (visais atvejais $p < 0,01$), koreliacijos koeficientai (r_s) svyruoja nuo 0,42 iki 0,72. Konstrukto pagrįstumui įvertinti atlikta tirianmoji faktorinė analizė su Varimax sukiniu, kurioje išskirtas 1 faktorius, KMO = 0,85. Šis faktorius paaiškina 38,87 proc. duomenų sklaidos. Faktorių svoriai 1 faktoriuje svyruoja nuo 0,41 iki 0,75.

Tarpasmeninio patrauklumo matavimo skalė (Interpersonal Attraction Scale – IAS) (McCroskey & McCain, 1974). Tai penkiolikos klausimų skalė, kuri matuoja tris tarpasmeninio patrauklumo dimensijas – socialinį, užduoties ir fizinį patrauklumą. Autorių teigimu, dimensijos / subskalės yra susijusios, bet tarpusavyje nepriklausomos. Taigi, šiame tyrime buvo naudojamos dvi subskalės – fiziniam (pavyzdžiui: „Manau, kad jis yra gana gražus“) ir socialiniam („Jis nepritaptų prie mano draugų rato“) patrauklumui tirti. Tyrimo dalyviai turi įvertinti teiginius apie kitų asmenų patrauklumą remdamiesi Likerto skale nuo 1 (visiškai nesutinku) iki 7 (visiškai sutinku). Abi subskalės turi po 5 teiginius, kai kurie iš teiginių yra reversiniai.

Šiame darbe subskalių patikimumas buvo skaičiuojamas atskirai. Fizinio ir socialinio patrauklumo vidinis suderintumas aukštas. Tiek socialinio, tiek fizinio patrauklumo subskalių Cronbacho $\alpha = 0,86$. Turinio pagrįstumui (validumui) įvertinti buvo naudojama Spearmano momentinė koreliacija. Atlikus analizę nustatyta, kad visi atskiri subskalių teiginiai statistiškai reikšmingai koreliuoja su bendrais subskalių įverčiais (visais atvejais $p < 0,01$, koreliacijos koeficientas (r_s) socialinio patrauklumo subskalėje svyruoja nuo $-0,34$ iki $0,8$, o fizinio nuo $0,48$ iki $0,83$). Konstrukto validumas buvo taip pat buvo skaičiuojamas atliekant tiriamąją faktorinę analizę su Varimax sukiniu. Buvo išskirti

2 faktoriai, KMO = 0,81. Du faktoriai paaiškina 58,28 proc. duomenų sklaidos. 1 faktoriuje svoriai svyruoja nuo 0,59 iki 0,81, o 2 faktoriuje nuo 0,63 iki 0,82. Remiantis faktorinės analizės rezultatais, du teiginiai iš fizinio patrauklumo faktoriaus turėtų būti priskirti socialinio patrauklumo faktoriui, tačiau dėl gana aukštų subskalių vidinio suderintumo įverčių teiginius nutarta palikti originaliose subskalėse.

Demografiniai duomenys. Siekiant išsiaiškinti demografinius tyrimo dalyvių ypatumus, buvo klausiama apie tyrimo dalyvių amžių, studijų pakopą, programą ir kursą, gyvenamąją vietą, kurioje praleista daugiausia laiko, santykių statusą ir su kuo šiuo metu gyvena.

Tyrimo procedūra

Pirmojo tyrimo etapo metu buvo siekiama iširti profilių aprašymo tinkamumą. Tiek optimalios apimties aprašymas, tiek per daug informacijos atskleidžiantis aprašymas buvo nusiųstas pagrindiniame tyrime nedalyvaujančioms šešioms merginoms ir prašoma nuo 1 iki 10 įvertinti, kiek aprašymas atskleidžia apie žmogų. Optimalaus informacijos kiekio aprašymo įvertinio vidurkis buvo 6,33, o perteklinės informacijos aprašymo – 9,33.

I grupė					
II grupė			Šiuo metu gyvenu Vilniuje. Baigiau ekonomikos studijas ir dirbu verslo analitiku vienoje Vilniaus įmonėje. Ateityje norėčiau turėti savo įmonę, todėl dabar stengiuosi dirbti šio tikslo link. Laisvalaikiu mėgstu žaisti tenisą, bėgioti arba būti su draugais. Draugai mane apibūdintų kaip linksmą, draugišką vaikina. Pats manau, kad esu atsakingas ir optimistiškas, visada geros nuotaikos. Stengiuosi daug laiko skirti savo artimiesiems, mano šeima man yra didžiausia vertybė.		
III grupė	Demografiniai klausimai		Šiuo metu gyvenu Vilniuje, tačiau gimiau Šiauliuose. Baigiau ekonomikos studijas ir dirbu verslo analitiku vienoje Vilniaus įmonėje. Darbas man gana nuobodus, tačiau bent jau gerai moka. Ateityje norėčiau turėti savo įmonę, todėl dabar stengiuosi dirbti šio tikslo link. Laisvalaikiu mėgstu žaisti tenisą, bėgioti arba būti su draugais. Iš visų šių veiklų su draugais būnu dažniausiai. Draugai mane apibūdintų kaip linksmą, draugišką vaikina. Pats manau, kad esu atsakingas ir optimistiškas, visada geros nuotaikos. Iki šiol esu turėjęs 2 merginas, abeji santykiai truko gana ilgai, apie metus, todėl manau, kad esu geras partneris. Stengiuosi daug laiko skirti savo artimiesiems, mano šeima man yra didžiausia vertybė. Kadangi mano tėtis mirė, kai buvau mažas, dabar mano šeima yra mama ir sesuo. Jas aplankau bent kartą per mėnesį. Man nepatinka LGBT paradai, nesu homofobas, tačiau tai man nepriimtina, todėl mano lūkesčiai merginai – tradicijų ir šeimos vertinimas.	Socialinio ir fizinio patrauklumo vertinimas	Vieniškumo jausmo skalė

1 pav. Eksperimentinio tyrimo schema

Pagrindinis eksperimentas buvo atliktas internete naudojant *Google Forms*. Tyrimo nuoroda buvo pasidalinta socialinėje medijoje *Facebook*. Buvo sugeneruota internetinė nuoroda, kurią paspaudę tyrimo dalyviai atsitiktinai buvo priskirti vienai iš trijų eksperimentinio tyrimo grupių. Pirmiausia, tyrimo dalyviai turėjo atsakyti į demografinius klausimus, tuomet buvo pateikiamas fiktyvus pažinčių programėlės vaikinio profilis: visose eksperimentinėse grupėse fotografijos buvo tos pačios, tačiau skyrėsi aprašymas po jomis. 1 paveiksle pateikta tyrimo schema. Kontrolinė grupė (I grupė) gavo tik vaikinio nuotrauką, optimalaus savęs atskleidimo grupė (II grupė) gavo vaikinio nuotrauką ir aprašymą,

kuriame pateikta informacija atitinka optimalaus (socialiai priimtino) savęs atskleidimo supratimą (biografinė informacija, hobiai, asmeninės savybės – bendrinis aprašymas), per didelio savęs atskleidimo grupė (III grupė) gavo vaikinų nuotraukas su dideliu kiekiu atskleistos intymios informacijos (įtrauktos tabu temos). Tyrimo dalyvių buvo prašoma įdėmiai peržiūrėti nuotraukas, perskaityti profilio aprašymą ir atsakyti į klausimus apie profilyje esančio vaikinų socialinį ir fizinį patrauklumą bei užpildyti vienišumo skalę.

Šiame tyrime savęs atskleidimo lygis buvo nepriklausomas kintamasis, o socialinio ir fizinio patrauklumo įvertinimai – priklausomi kintamieji. Moterų vienišumo jausmas buvo laikomas kovariante.

Duomenų apdorojimas

Duomenys atitiko normalųjį skirstinį (žr. 1 lentelę), todėl pasirinkta naudoti parametrinis kriterijus. Tarpgrupiniai palyginimai atlikti naudojant vienfaktorę dispersinę analizę (ANOVA). Dvifaktorė dispersinė analizė (angl. *Two-way* ANOVA) buvo naudota atliekant tarpgrupinius palyginimus kartu įtraukiant ir moterų vienišumo jausmą. Socialinio patrauklumo vertinimų ir fizinio patrauklumo vertinimų ryšiui bei socialinio patrauklumo vertinimų ir moters vienišumo jausmo ryšiui tirti naudota Pearsono koreliacinė analizė.

1 lentelė. Tyrime naudojamų kintamųjų normalumo vertinimas

Kintamieji	Kolmogorovo–Smirnovio kriterijus			Asimetrija	Ekscesas
	Reikšmė	<i>df</i>	<i>p</i>		
Vienišumo jausmas	0,6	90	0,2	0,378	–0,238
Fizinio patrauklumo vertinimas	0,08	90	0,19	–0,03	–0,543
Socialinio patrauklumo vertinimas	0,09	90	0,08	–0,245	–0,738

Pastabos. *df* – laisvės laipsniai, *p* – reikšmingumo lygmuo. Jei $p < 0,05$, kintamasis statistiškai reikšmingai skiriasi nuo normaliojo skirstinio.

Rezultatai

Siekiant nustatyti, ar yra ryšys tarp moters vienišumo jausmo ir vyro fizinio bei socialinio patrauklumo vertinimų, buvo atlikta Pearsono koreliacinė analizė. Ji atskleidė, kad socialinio patrauklumo įvertinimai šiame tyrime neigiamai koreliuoja su moterų vienišumo jausmu ($r = -0,32, p = 0,004$). Taip pat vienišumo jausmas neigiamai koreliuoja ir su fizinio patrauklumo įvertinimais ($r = -0,4, p < 0,001$), tačiau fizinio ir socialinio patrauklumo įvertinimai koreliuoja teigiamai ($r = 0,65, p < 0,001$) (žr. 2 lentelę). Tai reiškia, kad šiame tyrime vienišesnės moterys skyrė žemesnius balus tiek fiziniam, tiek socialiniam vyro patrauklumui, o abu šie patrauklumo tipai buvo susiję tarpusavyje teigiamai.

2 lentelė. Pagrindinių kintamųjų tarpusavio koreliacijos

	1.	2.	3.
1. Fizinis patrauklumas		0,65***	-0,4***
2. Socialinis patrauklumas	0,65***		-0,32**
3. Vienišumas	-0,4***	-0,32**	

Pastaba. * $p < 0,05$; ** $p < 0,01$; *** $p < 0,001$.

Prieš analizuojant pagrindinius tyrimo duomenis, buvo įvertinta, ar tyrimo dalyvių romantinių santykių statusas turi ryšį su patiriamu vienišumo jausmu. Atlikta vienfaktorė dispersinė analizė (ANOVA) statistiškai reikšmingo skirtumo tarp grupių nenustatė ($F(0,68) = 89, p > 0,05$). Vienišumo jausmo įverčiai nesiskyrė tarp skirtingą romantinių santykių statusą turinčių tyrimo dalyvių, taigi galima manyti, kad patiriamas vienišumas – subjektyvi savijauta, mažai besisiejanti su realiomis aplinkybėmis.

Siekiant įvertinti skirtingo atsiskleidimo lygio poveikį vyro *fizinio patrauklumo* suvokimui buvo pasitelkta vienfaktorė dispersinė analizė (ANOVA). Nustatytas statistiškai reikšmingas skirtumas tarp dviejų tyrimo grupių ($F(3,86) = 89, p = 0,03$): grupė, kuriai buvo pateiktas profilis su optimaliu asmeninės informacijos kiekiu ($M = 23,57$ SD = 5,46), vyrą vertino kaip statistiškai reikšmingai patrauklesnį negu ta grupė, kuriai buvo pateiktas profilis su pertekliniu asmeninės informacijos kiekiu ($M = 20,4$, SD = 3,04). Kontrolinė grupė ($M = 22,87$, SD = 5,01) fizinio vyro patrauklumo įvertinimais statistiškai reikšmingai nesiskyrė nuo kitų grupių.

Siekiant įvertinti skirtingo atsiskleidimo lygio poveikį vyro *socialinio patrauklumo* suvokimui taip pat buvo naudota vienfaktorė dispersinė analizė (ANOVA). Analizė neatkleidė statistiškai reikšmingų skirtumų: kontrolinė grupė ($M = 21,8$, SD = 7,11), grupė, kuriai buvo pateiktas profilis su optimaliu asmeninės informacijos kiekiu ($M = 23,83$, SD = 7,11), ir grupė, kuriai buvo pateiktas profilis su pertekliniu asmeninės informacijos kiekiu ($M = 19,9$, SD = 7,65), socialinį vyro patrauklumą vertino panašiai ($F(2,2) = 89, p = 1,2$).

3 lentelė. Vyro socialinio ir fizinio patrauklumo įvertinimų tarpgrupinis palyginimas

Kintamieji	Kontrolinė grupė		Optimalaus informacijos kiekio grupė		Perteklinio informacijos kiekio grupė			
	M	SD	M	SD	M	SD	F(2,89)	η^2
Fizinio patrauklumo įvertinimai	22,87	5,01	23,57	5,46	20,4	3,04	3,86*	0,06
Socialinio patrauklumo įvertinimai	21,8	7,11	23,83	7,11	19,9	7,65	2,2	0,05

Pastabos. M – vidurkis, SD – standartinis nuokrypis, F – Fisherio testo koeficientas, η^2 – eta kvadratas. Analizei buvo naudojamas Tukey post hoc testas. * $p < 0,05$.

Dvifaktorė dispersinė analizė buvo naudojama siekiant išmatuoti, ar statistiškai reikšmingai skiriasi trijų grupių vyro socialinio patrauklumo įvertinimai, atsižvelgus į vertinančių moterų vienišumo jausmą. Visgi, suskirsčius tyrimo dalyves į vienišumo lygio kategorijas, buvo tik trys merginos, kurios turėjo aukštą vienišumo lygį, todėl šios tyrimo dalyvės buvo prijungtos prie aukštesnio nei vidutinio vienišumo lygio grupės. Iš viso žemo vienišumo lygio grupėje buvo 16 tyrimo dalyvių, vidutinio lygio vienišumo grupėje – 50 tyrimo dalyvių, o aukštesnio nei vidutinio lygio vienišumo grupėje – 24 tyrimo dalyvės. Atliekant analizę nenustatytas statistiškai reikšmingas pagrindinis asmeninės informacijos atskleidimo lygio poveikis socialinio patrauklumo vertinimui ($F(2, 81) = 1,47; p > 0,05$). Į analizę įtraukus moterų vienišumo jausmą, analizė taip pat neatskleidė statistiškai reikšmingos moters vienišumo ir vyro socialinio patrauklumo vertinimo ($F(4, 81) = 0,163; p > 0,05$) sąveikos. Taigi moterų vienišumas nebuvo reikšmingas vertinant vyro socialinį patrauklumą priklausomai nuo jo atsiskleidimo lygio.

Diskusija

Tyrime buvo siekiama ištirti, kokią įtaką tam, kaip moterys vertina fizinį ir socialinį vyro patrauklumą, turi vertinamojo asmeninės informacijos atskleidimo lygis. Ankstesni tyrimai nurodė dviprasmišką savęs atskleidimo ir tarpasmeninio patrauklumo ryšį, kuris priklausė nuo atskleidžiamos informacijos intymumo ir kiekio (Collins & Miller, 1994; Utz, 2015; Lin & Utz, 2017; Orben & Dunbar, 2017). Mūsų tyrime moterys, kurioms buvo pateiktas vyro profilis su optimaliu asmeninės informacijos kiekiu, vyrą vertino kaip reikšmingai fiziškai patrauklesnį lyginant su moterimis, kurioms buvo pateiktas vyro profilis su itin dideliu asmeninės informacijos kiekiu. Kita vertus, vyro socialinio patrauklumo vertinimas nuo atskleidžiamos informacijos pobūdžio nepriklausė. Tokius rezultatus pirmiausia galima aiškinti tuo, kad moterys pažinčių programėles paprastai naudoja ieškodamos romantinių santykių (Wu & Trottier, 2022), o pirminis veiksnys, nuo kurio priklauso romantinių santykių užmezgimas, yra fizinis patrauklumas (Horan, 2015). Nors tyrimai nurodo, kad moterims fizinis potencialaus partnerio patrauklumas yra ne toks svarbus kaip vyrams (Karandashev & Fata, 2014), mezgant romantinius santykius pažinčių programėlėse fizinis patrauklumas vis dėlto atlieka svarbiausią vaidmenį abiem lytims (Comunello et al., 2020). Taigi ir atsiskleidimo lygis, kaip santykių formavimosi pagrindas, labiau paveikia fizinį potencialaus partnerio patrauklumo vertinimą, o ne socialinį. Per daug atsiskleidžiantis vyras suvokiamas kaip nesilaikantis socialinių normų (Tsai & Reis, 2009), taigi mažiau geidžiamas romantinis partneris ir mažiau fiziškai patrauklus. Socialinis patrauklumas, kita vertus, susijęs su noru bendrauti ir megėti draugystę (Horan, 2015). Kadangi draugystės mezgimas dažniausiai nėra pagrindinis moterų tikslas pažinčių programėlėse, per didelį atsiskleidimą jos vertina ne taip griežtai ir jis per daug nesumažina vyro socialinio patrauklumo.

Interpretuojant rezultatus taip pat reikėtų atsižvelgti į tyrimo imties ypatumus, nes didžiąją jos dalį sudarė psichologijos studentės. Psichologijos studentės (-ai) studijų metu susiduria su įvairiu žmonių atsiskleidimu, tabu ir intymiomis temomis, be to, intymus

atsiskleidimas yra vertinamas ir skatinamas. Taigi galima būtų manyti, kad psichologijos krypties atstovai (-ės) kitaip vertina kitų savęs atsiskleidimą ir didelis asmeninės informacijos kiekis nesukelia atstūmimo reakcijos ar nenoro megzti draugiškų santykių. Kadangi ankstesniuose atsiskleidimo ir patrauklumo tyrimuose (Lin & Utz, 2017; Baruh & Cemalcilar, 2015, 2018) imtis sudarydavo įvairių studijų krypties studentai ir nestudijuojantys asmenys, tai ir mūsų tyrimo imties specifiškumas galėjo turėti reikšmės iš dalies nepatvirtinant keltųjų hipotezių.

Tyrimė taip pat buvo siekiama iširti vyro savęs atskleidimo ir moters vienišumo sąveiką vertinant vyro socialinį patrauklumą. Prielaida, kad vienišumo jausmas susijęs su kitų žmonių teigiamu savęs atskleidimo vertinimu, kilo atsižvelgus į tyrimus, kuriuose pastebėta, kad internete vieniši žmonės yra linkę pateikti itin daug asmeninės informacijos apie save (Wang et al., 2011). Vieniši žmonės turi kitokį požiūrį į tai, kiek informacijos pateikti apie save yra priimtina, ir dažnai linkę atsiskleisti daugiau. Kadangi suvokiamas panašumas didina tarpusavio patrauklumą (Baruh & Cemalcilar, 2018), didesnis kitų atsiskleidimas vienišiesiems žmonėms galėtų būti socialiai patrauklesnis. Vis dėlto šiame tyrimė nebuvo rasta sąveikos tarp vienišumo, atsiskleidimo lygio ir to, kaip vertinamas socialinis vyro patrauklumas. Galima būtų daryti išvadą, kad vienišesnės merginos nėra linkusios per didelį atsiskleidimą vertinti teigiamiau lyginant su mažiau vienišomis. Kita vertus, šiame tyrimė trūko merginų, kurios pasižymėtų labai aukštu vienišumo lygiu, todėl tolesni tyrimai turėtų toliau gilintis į vienišumo, patrauklumo ir atsiskleidimo sąveiką.

Svarbu pastebėti, kad tyrimė buvo nustatyta statistiškai reikšminga teigiama socialinio ir fizinio patrauklumo įvertinimų sąsaja. Rezultatai patvirtina ankstesnių tyrimų išvadas (McCroskey & McCain, 1974; Horan, 2015), tačiau tai, kad atsiskleidimo lygis turėjo įtakos fizinio, tačiau ne socialinio patrauklumo vertinimui, leidžia daryti išvadą, kad, nepaisant šių patrauklumo ryšio, juos tyrimuose reikėtų analizuoti atskirai.

Dar vienas tyrimo uždavinys buvo nustatyti moters vienišumo ir vyro patrauklumo vertinimo ryšį. Koreliacinė analizė parodė, kad vienišumo jausmas neigiamai siejasi su kito asmens socialinio ir fizinio patrauklumo vertinimu, t. y. vienišesnės merginos tiek fizinį, tiek socialinį vaikino patrauklumą vertino prasčiau. Kiti tyrimai taip pat nurodo, kad vienišesni žmonės kitus asmenis yra linkę suvokti neigiamiau (Tsai & Reis, 2009). Dažniausiai toks ryšys aiškinamas „ydingu ratu“, į kurį patenka vieniši žmonės. Šie suvokia savo bendravimo kompetencijas kaip žemas, todėl linkę vengti aplinkinių, o aplinkiniai, matydami tokį elgesį, atsako į jį priešišku. Tai skatina vienišus žmonės dar labiau užsisklęsti, aplinkinius vertinti kaip grėsmingus, o savo bendravimo kompetencijas kaip dar prastesnes (Tsai & Reis, 2009; Lee et al., 2013). Dėl šios priežasties šiame tyrimė vienišumas ir jį lydintis nepasitikėjimas savo bendravimo kompetencijomis galėjo sukelti nenorą megzti socialinius ir / ar romantinius santykius, todėl vyras buvo vertinamas kaip mažiau fiziškai ir socialiai patrauklus. Be to, eksperimento grupėms pateiktoje medžiagoje vaikas buvo apibūdinamas kaip socialus, užsimenama apie draugus ir laiką su jais, kas galėjo tyrimo dalyvėms nesuformuoti jaučiamo panašumo jausmo. Kadangi vienišesnės tyrimo dalyvės nevertino vaikino kaip panašaus į save, tai ir suvokė jį kaip mažiau patrauklų (Baruh & Cemalcilar, 2018).

Be abejo, tyrimas pasižymėjo ir tam tikrais trūkumais bei ribotumais. Pirmiausia, reikia pastebėti, kad stimulinė medžiaga skyrėsi ne tik savo atsiskleidimo lygiu, bet ir pateikiamos informacijos valentingumu. Per didelio savęs atsiskleidimo profilyje buvo pateikiama ne tik daugiau asmeniškų detalių ir „tabu temų“ („iki šiol esu turėjęs dvi merginas“), tačiau ir neigiamų nuostatų tam tikrų socialinių grupių atžvilgiu („man nepatinka LGBT paradai“), taip pat galima buvo išvelgti ir neigiamus vertinamo asmens ypatumus („darbas man gana nuobodus, tačiau bent jau gerai moka“). Taigi visai tikėtina, kad ne pats atsiskleidimo lygis, bet jo pobūdis galėjo paveikti fizinio patrauklumo įverčius. Kita vertus, nebuvo nustatyta socialinio vyro patrauklumo skirtumų priklausomai nuo jo atsiskleidimo lygio, o tai leidžia manyti, kad pateiktos informacijos neigiamas valentingumas, nors turėtų būti kontroliuojamas kituose tyrimuose, šiame tyrime greičiausiai neturėjo labai didelės reikšmės.

Kaip tyrimo ribotumą reikėtų įvardyti ir tyrimo dalyvių imtį. Tirti moteris buvo pasirinkta tikslingai keliant prielaidą, kad jos gali būti jautresnės atsiskleidimo lygiui nei vyrai. Be to, romantiniuose santykiuose moterims svarbų vaidmenį vaidina socialinis, ne tik fizinis patrauklumas. Kita vertus, toks imties pasirinkimas yra ir tyrimo trūkumas, nes smarkiai apriboja rezultatų generalizaciją. Kadangi tyrime dalyvavo tik universiteto studentės, lieka neatsakytas klausimas, ar nestudijuojančios, vyresnės, ne mieste gyvenančios moterys vyro atsiskleidimą vertintų taip pat. Be to, prielaidą, kad moterys yra jautresnės kito asmens atsiskleidimui ir didesnę reikšmę teikia socialiniam patrauklumui lyginant su vyrais, reikėtų patikrinti tolesniuose tyrimuose įtraukiant ir vyrų imtį.

Apibendrinant galima teigti, kad šio eksperimento rezultatai atskleidžia socialinio ir fizinio patrauklumo sąsają. Taip pat parodo, jog tyrimuose naudinga daugiadimensį patrauklumo konstruklą skaidyti į mažesnes dimensijas, kadangi tam tikros tendencijos gali būti pastebimos tik matuojant kažkurią dimensiją atskirai, o ne vertinant visą konstruklą. Be to, šis eksperimentas parodė, kad tiriant socialinį patrauklumą yra naudinga įtraukti ir kitą psichosocialinį konstruklą – vienišumo jausmą, nes tarp šių dviejų konstrukčių yra reikšminga sąsaja. Vis dėlto sąveikos tarp atsiskleidimo, socialinio patrauklumo vertinimo ir vienišumo mūsų tyrime nebuvo nustatyta. Kadangi tai, mūsų žiniomis, pirmasis tyrimas, kuriame atsižvelgiama į visus tris konstruktus iš karto, hipotezės buvo keltos remiantis teorinėmis prielaidomis ir jos nepasitvirtino. Gali būti, kad iš tikrųjų vienišumas nėra svarbus veiksnys vertinant vyro patrauklumą priklausomai nuo jo atsiskleidimo lygio, tačiau taip pat gali būti, kad tokiems rezultatams įtakos galėjo turėti ir tyrimo metodologiniai trūkumai (tyrime nedalyvavo merginos, pasižyminčios itin aukštu vienišumo lygiu), todėl šią išvadą reikėtų vertinti atsargiai. Nepaisant to, atliktas eksperimentas padeda geriau suprasti ne tik iki šiol mažai tyrinėtus psichologinius pažinčių programėlių aspektus, bet ir platesnę sąvęs atsiskleidimo internetinėje erdvėje temą.

Išvados

1. Atskleidžiamos asmeninės informacijos kiekis turi įtakos fizinio patrauklumo vertinimui. Kai vyras atskleidžia optimalų informacijos apie save kiekį, jis vertinamas kaip

- fiziškai patrauklesnis nei vyras, kuris atskleidžia perteklinę asmeninės informacijos apie save kiekį.
2. Skirtingas atskleidžiamos asmeninės informacijos kiekis neturi įtakos socialinio patrauklumo vertinimui.
 3. Vyro skirtingas savęs atskleidimo lygis neturi įtakos vyro socialinio patrauklumo vertinimui, kai atsižvelgiama ir į vertinančios moters vienišumo jausmą.
 4. Suvokiamas vyro socialinis patrauklumas yra teigiamai susijęs su suvokiamu fiziniu vyro patrauklumu.
 5. Vienišumo jausmas turi neigiamą sąsają su socialinio ir fizinio patrauklumo vertinimu – vienišesnės moterys vyrus vertina kaip mažiau patrauklius nei mažiau vienišos moterys.

Literatūra

Baruh, L., & Cemalcilar, Z. (2015). Rubbernecking effect of intimate information on Twitter: When getting attention works against interpersonal attraction. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 18(9), 506–513. <https://doi.org/10.1089/cyber.2015.0099>

Baruh, L., & Cemalcilar, Z. (2018). When more is more? The impact of breadth and depth of information disclosure on attributional confidence about and interpersonal attraction to a social network site profile owner. *Cyberpsychology*, 12(1), 1–18. <https://doi.org/10.5817/CP2018-1-1>

Collins, N. L., & Miller, L. C. (1994). Self-disclosure and liking: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 116(3), 457–475. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.116.3.457>

Comunello, F., Parisi, L., & Ieracitano, F. (2020). Negotiating gender scripts in mobile dating apps: between affordances, usage norms and practices. *Information, Communication & Society*, 1–17. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2020.1787485>

Dhir, A., Talwar, S., Kaur, P., Budhiraja, S., & Islam, N. (2021). The dark side of social media: Stalking, online self-disclosure and problematic sleep. *International Journal of Consumer Studies*, 45(6), 1373–1391. <https://doi.org/10.1111/ijcs.12659>

Green, T., Wilhelmsen, T., Wilmots, E., Dodd, B., & Quinn, S. (2016). Social anxiety, attributes of online communication and self-disclosure across private and public Facebook communication. *Computers in Human Behavior*, 58, 206–213. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.12.066>

Hargie, O. (2018). *The Handbook of Communication Skills* (4th ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315436135>

Hawkley, L. C., & Cacioppo, J. T. (2010). Loneliness matters: a theoretical and empirical review of consequences and mechanisms. *Annals of Behavioral Medicine*, 40(2), 218–227. <https://doi.org/10.1007/s12160-010-9210-8>

Horan, S. M. (2015). Physical/social attraction. *The International Encyclopedia of Interpersonal Communication*, 1–4. <https://doi.org/10.1002/9781118540190.wbeic014>

Yanguas, J., Pinazo-Henandis, S., & Tarazona-Santabalbina, F. J. (2018). The complexity of loneliness. *Acta Biomedica: Atenei Parmensis*, 89(2), 302–314. <https://doi.org/10.23750/abm.v89i2.7404>

Yu, T. (2014). Gender differences on self-disclosure in face-to-face versus E-mail communication. *Proceedings of the International Conference on Education, Language, Art and Intercultural Communication*, 742–745. <https://doi.org/10.2991/icelaic-14.2014.184>

Karandashev, V., & Fata, B. (2014). Change in physical attraction in early romantic relationships. *Interpersona*, 8(2), 257–267. <https://doi.org/10.5964/ijpr.v8i2.167>

Kreiner, H., & Levi-Belz, Y. (2019). Self-disclosure here and now: Combining retrospective perceived assessment with dynamic behavioral measures. *Frontiers in Psychology*, 10. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00558>

- Lee, K. T., Noh, M. J., & Koo, D. M. (2013). Lonely people are no longer lonely on social networking sites: the mediating role of self-disclosure and social support. *Cyberpsychology, Behavior and Social Networking*, 16(6), 413–418. <https://doi.org/10.1089/cyber.2012.0553>
- Lin, R., & Utz, S. (2017). Self-disclosure on SNS: Do disclosure intimacy and narrativity influence interpersonal closeness and social attraction? *Computers in Human Behavior*, 70, 426–436. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.01.012>
- McCroskey, J. C., & McCain, T. A. (1974). The measurement of interpersonal attraction. *Speech Monographs*, 41(3), 261–266. <https://doi.org/10.1080/03637757409375845>
- Orben, A. C., & Dunbar, R. I. M. (2017). Social media and relationship development: The effect of valence and intimacy of posts. *Computers in Human Behavior*, 73, 489–498. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.04.006>
- Perry, G. R. (1990). Loneliness and coping among tertiary-level adult cancer patients in the home. *Cancer Nursing*, 13(5), 293–302.
- Pociūtė, B., & Krancaitė, E. (2012). Paauglių aktyvumas vs. pasyvumas interneto socialiniame tinkle „Facebook“ ir sąsajos su jaučiamu vienišumu bei asmenybės bruožais. *Psichologija*, 46, 60–79. <https://doi.org/10.15388/Psichol.2012.46.812>
- Russell, D. W. (1996). UCLA Loneliness Scale (Version 3): reliability, validity, and factor structure. *Journal of Personality Assessment*, 66(1), 20–40. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa6601_2
- Tsai, F.-F., & Reis, H. T. (2009). Perceptions by and of lonely people in social networks. *Personal Relationships*, 16, 221–238. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.2009.01220.x>
- Utz, S. (2015). The function of self-disclosure on social network sites: Not only intimate, but also positive and entertaining self-disclosures increase the feeling of connection. *Computers in Human Behavior*, 45, 1–10. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.11.076>
- Vijayakumar, N., & Pfeifer, J. H. (2020). Self-disclosure during adolescence: Exploring the means, targets, and types of personal exchanges. *Current Opinion in Psychology*, 31, 135–140. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2019.08.005>
- Zelenkauskaitė, A., & Herring, S. C. (2008). Gender differences in personal advertisements in Lithuanian iTV SMS. *Proceedings of Cultural Attitudes Towards Technology and Communication*, 462–476.
- Zytka, D., Mullins, N., Taylor, S., & Holler, R. H. (2022). Dating apps are used for more than dating: how users disclose and detect (non-)sexual interest in people-nearby applications. *Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction*, 6, 1–14. <https://doi.org/10.1145/3492849>
- Wang, J. L., Jackson, L. A., & Zhang, D. J. (2011). The mediator role of self-disclosure and moderator roles of gender and social anxiety in the relationship between Chinese adolescents' online communication and their real-world social relationships. *Computers in Human Behavior*, 27(6), 2161–2168. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2011.06.010>
- Wu, S., & Trottier, D. (2022). Dating apps: a literature review. *Annals of the International Communication Association*, 46(2), 91–115. <https://doi.org/10.1080/23808985.2022.2069046>